

Secretaria per a la Immigració

PROCÉS PARTICIPATIU DE LA LLEI D'ACOLLIDA DE LES PERSONES IMMIGRADES I RETORNADES A CATALUNYA

Informe de resultats sobre el taller participatiu de la demarcació de l'Àmbit de Ponent amb càrrecs electius i personals de l'àmbit local,

14 de març de 2007

1. INTRODUCCIÓ. 2. ORGANITZACIÓ DE LA SESSIÓ. 3. SÍNTESI DE LES IDEES PRINCIPALS DE LA JORNADA. 3.1. Titulars del dret al servei de l'acollida. 3.2 Continguts de l'acollida. 3.3 Prestadors dels serveis. 3.4 Professionals de gestió de la diversitat. 3.5 Nous serveis de les polítiques d'immigració de la Generalitat. 3.6 Altres aportacions. 4. APORTACIONS LITERALS DELS GRUPS DE TREBALL. 5. PARTICIPANTS

1. INTRODUCCIÓ

El Govern de la Generalitat està treballant en l'elaboració del projecte de la Llei d'acollida de les persones immigrades i retornades a Catalunya. En motiu d'aquesta llei la Secretaria per a la Immigració va reunir un grup d'experts dels móns acadèmic i professional, que van reflexionar amb l'objectiu de significar i

perfilar els principals desafiaments i dubtes que hauria de plantejar la futura Llei d'acollida. De les vuit sessions de treball realitzades pel grup d'experts, s'elaborà un document que constitueix el punt de partida i el marc de referència del procés participatiu que el Departament d'Acció Social i Ciutadania, en col·laboració amb el Departament de Relacions Institucionals i Participació, ha iniciat per tal d'afavorir la consulta i el debat amb els agents socials compromesos en aquest àmbit. En concret, s'ha dissenyat un procés participatiu dirigit a càrrecs electius i personal tècnic dels ens locals de Catalunya (municipis, consells comarcals i diputacions); tècnics del Departament de Salut, del Departament d'Educació i del Consorci de Normalització Lingüística; persones que formen part d'entitats i associacions que treballen en l'àmbit de la immigració o puguin tenir-hi alguna relació futura;

el propi personal de la Secretaria per a la Immigració i, finalment, la ciutadania a títol individual.

Per aquest motiu, es realitzaran diversos tallers participatius repartits per les set demarcacions territorials amb les quals s'organitza el Departament d'Acció Social i Ciutadania: Tarragona, Barcelona, Terres de Ponent, Comarques Centrals, Terres de l'Ebre, Girona i l'Alt Pirineu i Aran, per aquest ordre. En cadascuna

Secretaria per a la Immigració

d'aquestes demarcacions, es realitzaran dues sessions, una matinal amb càrrecs electius i professionals de l'àmbit local, i una de tarda amb membres d'entitats i associacions. No obstant, la ciutadania a títol individual, així com les persones o entitats participants en els taller, tenen l'oportunitat d'enviar les seves aportacions escrites a través de diversos mitjans.

Els debats i les aportacions realitzades durant els taller participatius es recolliran en un informe que es publicarà a Internet perquè els participants hi puguin fer esmenes, comentaris o modificacions. Un cop celebrades totes les sessions es redactarà un informe final amb la síntesi dels resultats de les diferents jornades, així com de les aportacions que es rebin a través d'Internet, correu postal o fax. Aquest informe, que també es farà públic, s'entregarà al grup d'experts encarregat de redactar l'avantprojecte de Llei d'acollida de les persones immigrades i retornades a Catalunya.

El present informe recull les aportacions de la sessió de debat amb càrrecs electius i personals tècnic dels ens locals, tècnics del Departament d'Educació, del Departament de Salut i del Consorci de Normalització Lingüística de la demarcació de l'Àmbit de Ponent, realitzada el 14 de març de 2007 a l'Institut d'Estudis Ilerdencs de Lleida.

2. ORGANITZACIÓ DE LA SESSIÓ

La sessió va començar a les 09.15 hores i va finalitzar a les 13:30 hores. L'acte va tenir lloc a l'Institut Municipal d'Acció Cultural de Lleida i va comptar amb l'assistència de 51 persones (en el darrer apartat d'aquest informe es relacionen les institucions que hi eren representades)

La sessió es va iniciar amb la presentació per part del Sr. Xavier Sáez, Segon Tinent d'Alcalde i president de l'IMAC. A continuació el Sr. Quim Brugué, Director General de la Direcció General de Participació Ciutadana del Departament de Relacions Institucionals i Participació va presentar el procés participatiu i finalment Oriol Amorós, secretari per a la immigració explicà les bases de la Llei d'Acollida per a Persones Immigrades i Retornades a Catalunya. Finalitzada l'exposició a les 10.45 hores va tenir lloc una pausa-cafè per a tots els assistents.

A les 11.15 hores començà el taller de participació en el que es optar per dividir els assistents en dos grups de 15 persones cada un (aproximadament) per tal d'agilitar les propostes i el consens de tots els assistents. La dinàmica de treball fou la mateixa per ambdós grups: es va iniciar amb una ronda de presentacions personals i a continuació el moderador va explicar breument la

Secretaria per a la Immigració

dinàmica de treball tot recordant l'objectiu concret de la sessió. Es van dividir els dos grups en 3 subgrups més petits, els quals van debatre al voltant dels dos eixos establerts en el document de bases i van escriure les seves aportacions en una targeta. Posteriorment, es va fer una ronda d'exposicions on cada subgrup va explicar a través d'un portaveu les seves idees a la resta de grups. El moderador les anava col·locant en un paperògraf i les agrupava per àmbits temàtics.

Un cop tots els assistents van exposar les seves idees, el moderador les va repassar especificant els àmbits temàtics que s'identificaven i les idees força que sorgien. Finalment, es va obrir un debat entre els assistents per construir col·lectivament les propostes definitives, que el moderador va escriure en un paperògraf i que un portaveu de cada grup va utilitzar per explicar al plenari.

3. SÍNTESI DE LES IDEES PRINCIPALS DE LA JORNADA

Per a resseguir la síntesi de les idees principals de la jornada, s'utilitzarà l'estructura del document de bases elaborat pel grup d'experts, el qual estableix cinc blocs de contingut. El primer fa referència als titulars de la llei d'acollida; el segon en recull els seus

continguts; el tercer bloc estima els prestadors dels serveis de l'acollida; el quart bloc estipula quins han de ser els professionals que hi treballin i finalment el cinquè bloc es fa referència als nous serveis possibles a crear.

3.1.1 Els titulars de la Llei d'Acollida

Els participants creuen en primer lloc que hauria de tractar-se d'un dret universal, voluntari i individual independent de la condició d'empadronament o si més no, si només ha d'anar dirigit a empadronats, s'hauria de donar més facilitats per què aquells que no s'hagin empadronat encara per falta d'habitatge ho puguin fer. Per una altra banda els participants també acorden que l'acollida ha de ser individualitzada depenent de les característiques de l'immigrant i que s'ha de donar especial atenció als menors entre 14 i 18 anys que no estan matriculats en cap centre.

3.1.2 Els continguts de l'acollida

Tenint en compte la diferent magnitud dels municipis, els participants creuen que s'haurien de garantir un mínim de recursos a tots els ens locals per poder oferir l'acollida, de la mateixa manera

Secretaria per a la Immigració

que s'haurien d'oferir ajudes per a petites empreses que vulguin efectuar la contractació en origen. Per una altra banda caldrà que els serveis estiguin professionalitzats i que les administracions es facin corresponsables de l'acollida, de manera que puguin treballar transversalment amb tots els departaments. Cal que es defineixi bé qui s'encarregarà de fer l'acollida i que s'estableixin protocols (l'acollida general l'han de fer els propis ens locals mentre que l'específica podria dependre d'entitats i dels diferents departaments). Per una altra banda es fa esmena de la importància de que la llei d'estrangeria estigui conciliada amb la nova llei d'acollida i ambdós segueixin una lògica.

Pel que fa a la llengua, un dels continguts més importants per al grup, s'acorda que la llengua vehicular ha de ser el català amb suports d'altres llengües si cal. Es demana que s'estableixin 135h per assolir el nivell bàsic de català mínim ja que amb les actuals no sembla ser suficient, per tant, es consensua que l'acollida tingui un fort contingut lingüístic.

Pel que fa al contingut de treball es creu necessari que hi hagi una formació d'orientació laboral prèvia a la formació laboral específica. Que es coneguin els circuits de l'administració, en contextos bàsics (salut, educació i treball).

Finalment un dels continguts acordats també però en menor grau d'importància és explicar, tant als nousvinguts com als professionals de l'acollida, el valor que els infants haurien de tenir en la nostra societat, es posa com a exemple que massa sovint s'utilitza els nens com a traductors i mediadors.

3.1.3 Prestadors dels Serveis

Els participants creuen en primer lloc que és l'Ajuntament qui ha de fer l'acollida, per tant, les entitats faran l'acollida de temes més específics. Així les associacions d'immigrants també seran prestadores dels serveis més que no pas les associacions de veïns, ja que sembla que a Lleida "estan farts" que recaigui en ells tota la responsabilitat. També es creu força rellevant que hi hagi una coordinació de competències entre tots els agents que fan l'acollida per tal de no confondre els titulars que tenen dret a l'acollida.

Es destaca en últim lloc que les empreses també s'han de veure com a prestadors del servei i per tant responsabilitzar-se de la seva part d'acollida.

3.1.4 Professionals de l'Acollida

Secretaria per a la Immigració

Els participants creuen que és imprescindible definir les funcions de tots els professionals de l'acollida: sous, perfils, titulacions i formació.

Per una altra banda d'acorda que la formació per als professionals de l'acollida haurà de ser constant així com aprofitar i donar un reconeixement especial als professionals que treballen en entitats ja tenen.

S'acorda i es demana que els professionals de l'acollida no siguin només necessàriament els agents d'acollida, els mediadors, tècnics i polítics, persones novingudes formades en aquest àmbit, professionals que treballen en entitats, associacions. Tots ells estaran sempre haurien d'estar qualificats i amb formació continuada.

3.1.5 Nous Serveis per a l'acollida

En opinió dels participants i com a idea més important s'ha de crear un nou servei que permeti la formació permanent de tots els professionals vinculats en l'àmbit de la immigració i tothom que treballi en l'administració.

Per una altra banda també es demana que es consolidi la figura del mediador i s'estipuli com a servei estable per tal de prevenir i resoldre conflictes de tota mena.

Els participants també creuen convenient que s'estabilitzi una línia constant d'accés als cursos del departament de treball.

Hi ha un consens gairebé unànim en el fet que es millorin els serveis que ja existeixen i sobretot que es millori els processos d'homologació de títols ja que impedeixen en gran mesura que els professionals d'origen immigrant puguin treballar de forma normalitzada a Catalunya.

3.1.6 Altres

Es reclama unànimement que alhora de fer la llei no només es pensi en el present i que aquesta estigui en consonància amb les reformes (si n'hi ha) del Nou Estatut de Catalunya. Cal actuar amb molta previsió de futur alhora de redactar la llei per a que no quedi obsoleta de seguida.

Secretaria per a la Immigració

4. APORTACIONS LITERALS DELS GRUPS DE TREBALL

A continuació, es transcriuen, de forma literal, les aportacions escrites pels participants durant la sessió de treball agrupades per àmbits temàtics.

Destinatari de la Llei:

- Dret Universal i voluntari. Dret individual
- També aquells que no esta empadronats. Definir criteris d'empadronament
- Atenció especial als menors (14-18) que no estan matriculats a cap centre.
- Obert a tots els nouvinguts i desvinculat del padró. Adaptada a necessitats i característiques individuals de cada persona (adults, infants, dones...)

Continguts de l'acollida:

- Establir mínims per poder oferir l'acollida als municipis
- Ajudes a petites empreses per poder fer l'acollida en origen
- Professionalització dels serveis
- Corresponsabilitat per part de tota l'administració. Transversalitat

- Definir qui es fa càrrec de l'acollida en origen
- Establir protocols d'acollida
- Es demana establir 135h pel nivell bàsic de català
- Continguts lingüístic en l'acollida en origen
- Fer un seguiment de la formació cultural però no una avaluació final
- Llengua vehicular el català amb suports si cal
- Formació d'orientació laboral
- Continguts generals d'acollida als Ajuntaments. Altres més específics segons els serveis
- Conciliació llei d'estrangeria amb la nova llei d'acollida
- Agafar com a base els drets i deures i aprofitar-ho per treballar la sensibilització de la societat/ciutadania per afavorir la integració
- Entorn, treball, llengua i formació ocupacional
- Conèixer els circuits de l'administració, en contextos bàsics (salut, educació i treball)
- Explicar el valor dels infants en la nostra societat (no utilitzar nens com a traductors per a pares)

Secretaria per a la Immigració

Prestadors dels Serveis:

- L'Ajuntament és qui ha de fer l'acollida, les entitats fan l'acollida per temes més específics
- Reconeixement del treball que voluntàriament fan totes les associacions
- Els veïns estan farts d'aquesta tasca
- L'Ajuntament també en coordinació amb altres institucions i agents socials amb finançament específic
- Coordinació i classificació de competències entre tots els agents que fan l'acollida
- Les empreses també han de fer acollida quan fan contractació en origen

Professionals de l'acollida:

- Definir funcions de tots els professionals d'acollida.: sous, perfils, titulacions, formació
- Formació especialitzada per als tècnics de l'administració en immigració
- Valora els coneixements que els professionals tinguin dels col·lectius

- Agents d'acollida, mediadors, tècnics i polítics, persones novingudes formades en aquest àmbit, tutors d'aules d'acollida, dinamitzadors culturals, agents socials, professionals que treballen a les entitats, associacions. Tots han d'estar qualificats i amb formació continuada.
- Creació d'equips multidisciplinars: psicòlegs, advocats, TS, educadors socials...

Nous Serveis:

- Formació permanent de tots els professionals vinculats en l'àmbit de la immigració i tothom que treballi en l'administració
- Incentivar la figura del mediador comunitari per prevenir i resoldre conflictes derivats de xoc cultural
- Flexibilitzar l'accés als cursos del departament de treball
- Millorar els que tenim
- Formació continuada
- Millora els processos d'homologació de títols. Serveis que facilitin això.

Altres:

- Fer una llei avançada pensant no només en el present sinó també en el futur, per a que no caduqui abans d'hora.

Secretaria per a la Immigració

5. PARTICIPANTS

L'acte va comptar amb l'assistència de 51 persones membres de les següents institucions:

Ajuntament d'Agramunt

Ajuntament d'Alcarràs

Ajuntament d'Alguaire

Ajuntament d'Alfarràs

Ajuntament d'Artesa de Lleida

Ajuntament de Balaguer

1Ajuntament de Benavent

Ajuntament de Cervera

Ajuntament de Guissona

Ajuntament d'Ivars d'Urgell

Ajuntament de Juneda

Ajuntament de Lleida

Ajuntament de Mollerussa

Ajuntament de Sant Guim de Freixenet

Ajuntament de Tàrrega

Ajuntament de Torà

Ajuntament de Torrelameu

Ajuntament de Vilanova de la Barca

Consell Comarcal de la Noguera

Consell Comarcal de la Segarra

Consell Comarcal de les Garrigues

Consell Comarcal del Pla d'Urgell

Consell Comarcal del Segrià

Consell Comarcal de l'Urgell

Servei Català de la Salut

Departament d'Educació

Consorci per a la Normalització Lingüística